

stændigste fraraade. — Det af det ærede Medlem fra Nørresundby (Tutein) stillede Forslag kan jeg forstaa, fordi det indeholder et Princip, et Princip, som han præciserede derved, at man her i Thinget er og bestandig har været imod at give Udførselspræmier. Men jeg vilde dog bedre have kunnet forstaa dette Forslag, naar det var kommet frem til den Behandling. Jeg forudsætter, at Medlemmer af Udvalget, som have været med til at behandle denne Sag og have hørt disse Forslag fremkomme i Udvalget og disputeret derover, dog allerede maatte have dannet sig en Mening om, hvad et saadant Forslag har at betyde, men vi hørte den Gang ikke en eneste Indvending derimod fra de Herrers Side. Naar Forslaget nu alligevel kommer frem, maa man næsten tro, at de Herrer Forslagsstillere have ladet sig paavirke af en vis Side i Pressen, hvor man har fantasieret over disse forfærdelige Virkninger, en saadan Udførselsgodtgjørelse vilde kunne faae, saa at den endog mulig kunde føre til en Præmie paa Udførsel af Telegrafaktier paa indtil 35 Kr. pr. Stykket eller Præmie, tror jeg, paa knækkede Weg. Den Slags Ting skal man ikke tage riagtig alvorligt. Jeg tror ikke, det er alvorligt ment, og det skulde de Herrer ikke have gaaet efter, dersom det er det, der har gjort, at de nu ere saa bange for Udførselsgodtgjørelsen. Jeg maa dog til det ærede Medlem fra Nørresundby (Tutein) sige, at jeg i denne Sag aldeles ikke har talt af egen Interesse, og naar han bebrejdede mig, at jeg i Forbindelse med Omtalen af denne Sag har berørt Arbejderspørgsmaalet, vil jeg sige, at jeg i det Allervæsentligste lagde Vægt paa den nationaløkonomiske Side af Sagen. Jeg kunde selvfølgelig ikke undgaa at berøre den Betydning, en saadan Industri kan have for Arbejderne, hvor det tydelig kan godtgøres, hvilke Summer der anvendes til Lønninger og altsaa giver Arbejderne Noget at fortjene. Som der er sagt i Betænkningen, anvendes der 1,047,000 Kr. til Arbejdernes Fortjeneste, og det er Noget, jeg tror, man er berettiget til at henvise til som Noget, der har Betydning for vort Land, men jeg har i det Væsentlige kun holdt mig til den nationaløkonomiske Side af Spørgsmaalet. Hvad angaar de store Kapitaler, der staa i Fabrikkerne, som det ærede Medlem sagde, at jeg havde omtalt, da har jeg ikke med et eneste Ord berørt dem. Net, jeg har talt om de store Værdier, der staa i Produktionen, og som komme ikke alene Arbejderne, men ogsaa Landet i dets Helhed til Gode. Jeg vil hverken se paa dette Spørgsmaal som et Landbrugsspørgsmaal eller

som et Arbejderspørgsmaal, men jeg paastaar, at maa det ikke ses fra nogen af disse Sider, maa det i alt Fald ses fra den nationaløkonomiske Side, thi det er en Fordel for et Land, naar det kan producere en stor Mængde Varer, sælge dem til Udlandet og faae dettes Pengen ind til at gjøre frugtbringende i dets egen Omsætning. Det var det, jeg fremhævede ved den Behandling, og disse saa Tusind Kroner, lidt mere eller mindre, som det kan blive, vilde ved den forøgede Pengemængde, der vilde fremkomme ved Omsætningen, flyde tilbage i Statskassen vistnok med mange Procents Forøgelse. Jeg ser egentlig ikke, hvorfor det ærede Medlem har saa Meget imod, at man kommer til at give en Udførselspræmie paa et og andet Produkt, naar han godtkjender, at man er berettiget til at give en Beskyttelsespræmie, og at vi have et Beskyttelsesprincip i visse Retninger, kan man ikke komme fra. Jeg er ligesom det ærede Medlem Frihandelsmand i Principet, det er i Grunden alle Frihedsmænds Ideal, men enten man er Frihandelsmand eller Beskyttelsesmand, kommer man vistnok, saaledes som Forholdene nu omstunder have udviklet sig, til at faste begge Standpunkter overbord, thi de gjælde ikke længere end til Handelsbet. Forholdet er saaledes, at Udlandet tager Forholdsregler for at beskytte sin Industri og sit Landbrug, og vi, som er et lille Land, ere nødte til at tage Hensyn til, hvad der foregaar udenfor, som kan faae Indflydelse paa vore egne hjemlige Forhold og vor egen Produktion; det kan vi ikke undgaa. Vi maa, mere end vi hidtil have været, være opmærksomme paa, hvad der foregaar i Udlandet, det gaar ikke med os, som, hvis vi vare en Del af et større Land, eller kunde komme ind i en Toldforbindelse, som havde et større Omraade. Vi vilde saa have en ganske anderledes Beskyttelse for vore Varer og et ganske andet Marked, en ganske anden Af sætning. Vi ere imidlertid ikke fuldkommen opmærksomme paa, hvad der rører sig udenfor os, og som kan skabe os, og derfor siger jeg: Lad os, som det nu stiller sig med Hensyn til Konjunkturcenen, holde paa Principerne som Noget, der er os kjært, som vort Ideal, men lad os blot ikke ride paa dem, thi det vil vise sig, at det har hele Landet og Folket kun liden Gavn af, navnlig i saa alvorlige Tider som disse. Men hvad Forskjel er der egentlig paa Beskyttelsesystemet og paa at give en Udførselspræmie for en enkelt Industrigren? Ved Beskyttelsesystemet sætter man en Grænse for, til hvilken Grad Udlandet skal kunne konkurrere med vor egen